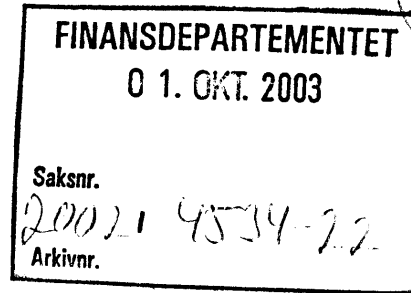

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Administrerende direktør/
Director General

Kongens gt. 6
P.b. 8131 Dep.
N-0033 Oslo
Tel.: +47-21 09 49 90
Fax: +47-21 09 49 98

Internet: www.ssb.no
E-post/E-mail: ssb@ssb.no

Oslo, 30.09.2003
Deres ref.: 02/4534-SØ, Vår ref.: 03/1444
Saksbehandler: Roger Jensen
Seksjon for bygg- og tjenestestatistikk

Høring - NOU 2003: 17 Særavgifter og grensehandel

Viser til brev av 30. juni 2003, der Finansdepartementet ber om høringsuttalelse til dokumentet Høring - NOU 2003: 17 Særavgifter og grensehandel.

1. Innledning

Statistisk sentralbyrå var sterkt representert i dette utvalget gjennom både at utvalgets leder og et av medlemmene har sin arbeidsplass her. Vi har derfor ingen kommentarer til den nye beregningsmodellen for beregning av skatteinntekter fra alkohol og tobakk.

Det er imidlertid verdt å merke seg at modellen bygger på en relativt detaljert oppdeling av alkohol- og tobakkskonsumet med hensyn til kilder. En videreutvikling av modellverktøyet må derfor følges av en forbedring av statistikk på dette feltet. Når det fra dagspressen i disse dager opplyses om at smuglingen av sprit er sterkt redusert til fordel for smugling av øl, så har det konsekvenser for hvordan endringer i alkoholavgiftene på henholdsvis sprit og øl virker. Dersom en ikke har oppdatert og detaljert informasjon om tobakk- og alkoholkonsumet, vil modellens prediksjoner være mindre pålitelige.

I utvalgets rapport, kapittel 12, er det listet en del statistikkprosjekter som vil kunne forbedre informasjonsgrunnlaget på feltet. Beskrivelsen er imidlertid noe knapp, så vi vil benytte denne anledningen til å utdype hvordan Statistisk sentralbyrås prosjekt om utenrikstransaksjoner (UT-prosjektet) kan innrettes slik at det statistiske grunnlaget for den nye beregningsmodellen styrkes. Særlig er det viktig å merke seg at deler av dette statistikkgrunnlaget består av elektronisk informasjon, som muliggjør en kontinuerlig oppdatering i form av ferske nøkkeltall.

2. Husholdningssektoren i UT-prosjektet

Datagrunnlaget for deler av utenriksregnskapet vil kunne være en viktig kilde til kunnskap om handelen med utlandet. Målsettingen i UT-prosjektet er å dekke norske husholdningers samlede innkjøp i utlandet. Dette omfatter både reiser, innkjøp og investeringer i kapitalgoder. De viktigste datakildene vil være registerdata. Andre datakilder er opplysninger fra elektroniske kortselskaper kombinert med opplysninger innhentet via intervjuundersøkelser.

Fra etterspørselssiden kan norske husholdningers samlede innkjøp i utlandet kartlegges ved å

- ❖ utvide forbruksspørsmålet i den allerede eksisterende Reiseundersøkelsen (se punkt 3.1)
- ❖ etablere en helt ny undersøkelse av norske husholdningers innkjøp i utlandet (se 3.2 nedenfor) som dekker resten.

Fra tilbudssiden vurderes muligheten for å innhente informasjon om nordmenns bruk av elektroniske betalingskort i utlandet (se punkt 3.3).

I UT-prosjektet er Nasjonalregnskapets og Utenriksregnskapets statistikkbehov prioritert. Etablering av statistikk som belyser omfanget av grensehandel er på den måten ikke noe selvstendig mål i UT-prosjektet, men vil heller være et biprodukt. Ved etablering av ny statistikk er det viktig å forsøke å innrette seg slik at ulike interesser blir ivaretatt. Det kan bety mer effektiv utnyttelse av ressursene og mindre belastning på oppgavegivere.

3. Nåværende planer og arbeid, UT-husholdninger

3.1 Litt om Reiseundersøkelsen

Reiseundersøkelsen er en del av Omnibusundersøkelsen og basert på et utvalg av 2 000 personer bosatt i Norge om deres reiser med minst en overnatting i utlandet.

For hver reise spørres bl.a. om reisemål, formål med reisen og det totale forbruket på reisen. Nærmere informasjon om Reiseundersøkelsen finnes på <http://www.ssb.no/reise/> i Om statistikken.

3.2 Behov for utvidelse av reiseundersøkelsen

I tillegg til Reiseundersøkelsen, er det en mulighet å etablere en undersøkelse av nordmenns handel i utlandet hvor det ikke settes noen betingelse om at personen må overnatte borte fra hjemmet, det vil si enten i forbindelse med dagstur til utlandet eller ved bestilling av varer fra utlandet. På nåværende tidspunkt tenker vi oss denne undersøkelsen basert på et utvalg av norske husholdninger, gjerne på kvartalsbasis, der intervjuobjektet redegjør for husholdningens samlede innkjøp i/fra utlandet. Mest sannsynlig blir det en grov, om noen, inndeling av vare/tjenestegrupper. Det gjennomføres i disse dager en pilotundersøkelse innenfor rammen av SSBs Omnibusundersøkelse, og konklusjonene vil foreligge i løpet av høsten.

3.3 Kortbruk

3.3.1 Kortbruk registrert i KOBRA

Toll- og Avgiftsdirektoratet arbeider for tiden med å etablere et kontrollregister (KOBRA) som viser elektroniske transaksjoner til og fra Norge. Den første versjonen av KOBRA er foreslått operativ fra 2005 og skal dekke elektronisk rapportering fra banker, norske avdelinger av internasjonale kredittkort, Moneygram og andre liknende aktører samt deklarerer av kontanter. I tillegg til denne rapporteringen arbeider SSB sammen med Norges Bank for å få egne månedlige rapporter som viser nordmenns kortbruk i utlandet, utlendinger i Norge og innenlands kortbruk. Dette vil være oversiktstabeller som gir liten informasjon om de enkelte innkjøpene, men vi regner med at dataene vil kunne gi et godt grunnlag til ulike indikatorer på utviklingen av kortbruken - volumtall.

Andre kort i det norske markedet dekker kun innenlands bruk, og er derfor ikke aktuelle i KOBRA-systemet.

3.3.2 Forbrukskort og bensinkort

Det finnes flere typer forbrukskort i det norske markedet som også kan brukes i utlandet. Bensinkort har pr. dato en viss dominans på dette området. I følge Kredittilsynet er denne type kort å betrakte som et forhold mellom utsteder og kunde, og de er ikke konsesjonspliktige. Kortene benyttes til varekjøp på kreditt eller mot faktura, og det antas at eventuelt utvidet bruksområde til også å omfatte kontantuttak medfører konsesjonsplikt.

Dersom kortet er benyttet i utlandet, betraktes den internasjonale betalingen som et oppgjør internt i selskapet. Dersom en ønsker detaljert innsikt i varekjøp utført i utlandet, må dette hentes direkte fra de respektive selskap. Utviklingen er nå at denne type kort kombineres med et av de store internasjonale kortselskapene. Det innebærer at denne type transaksjoner reduseres og vil bli fanget opp via KOBRA-systemet.

4. Utviklingspotensiale

Informasjon fra UT-prosjektet vil kunne være viktig input i en framtidig beregningsmodell for skatteprovenyberegninger for grensehandelutsatte varer. Særlig synes informasjonen fra de elektroniske kildene å være lovende med hensyn til fortløpende registreringer av utviklingen i handelen over grensene. Selv om tallene i de foreliggende planene først skal gi informasjon om volumtall uten nedbryting på enkeltvarer, kan de elektroniske transaksjonene kan også i prinsippet knyttes til geografisk lokalisering av terminalen. Dette er imidlertid utenlandske terminaler hvor vi i dag ikke har direkte adgang til dataene. For eksempel er det av interesse å kunne følge utviklingen i Svinesund-området.

Videre er det svært liten informasjon om tax-free handelen. I dette prosjektet vil en i prinsippet kunne følge utviklingen i handelen via kort på fergene, på store flyplasser som Arlanda og Kastrup, dersom en lar geografisk lokalisering inngå i informasjonsinnhenting.

Sammen med annen informasjon, som informasjon fra Systembolaget, og mer detaljerte studier av handlemønstre, kan det lages anslag for utviklingen når det gjelder enkeltvarer, som øl, vin, tobakk etc.

Merk også at Reiseundersøkelsen vil kunne rettes inn mot behovet en har i det modellkonseptet som lanseres.

Med vennlig hilsen

Svein Longva